

Underlag för avgränsningssamråd vid prövning enligt miljöbalken

Utfyllnad av våtmarker samt anläggande av dagvattenanläggning för nytt bostadsområde vid Kragstalund, Vallentuna kommun

2018-09-26

Innehåll

1	Inledning	3
2	Administrativa uppgifter	3
3	Planprocess.....	3
4	Lokalisering och beskrivning av området	4
4.1	Angränsande projekt	6
4.2	Naturmiljö	6
5	Planerad vattenverksamhet.....	7
6	Miljökonsekvenser	7
6.1	Naturmiljö	7
6.1.1	Byle mosse	7
6.2	Yt- och grundvatten.....	8
6.3	Miljö kvalitetsnormer för vatten	8
6.4	Buller med mera.....	9
6.5	Transporter	10
6.6	Föroreningar i mark.....	10
6.7	Kulturmiljö.....	10
7	Samråd	10
8	Kontakt.....	10
9	Bilagor.....	11

1 Inledning

Kragsta park AB avser att realisera den detaljplan som Vallentuna kommun nu håller på att ta fram för del av fastigheten Kragsta 1:51 och 2:7. Detta innebär att ett naturområde omvandlas till kvartersmark med bostäder samt allmän plats i form av gator, naturmark och dagvattenanläggningar.

Stora delar av det aktuella området består av våtmarksmiljöer som kommer behöva fyllas ut för att markanvändningen ska kunna ändras på det sätt som föreslås i detaljplanen. Den totala ytan för de vattenområden som behöver fyllas ut uppgår till ca 7 300 m². Fyllning i vattenområde som överstiger 3 000 m² kräver tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kap miljöbalken. Kragsta Park AB avser därför söka tillstånd till vattenverksamhet hos mark- och miljödomstolen. En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) kommer att tas fram och bifogas tillståndsansökan.

Detta dokument utgör underlag för avgränsningssamråd enligt 6 kap miljöbalken, som är en del av MKB-processen. Syftet med samrådet är att alla som berörs av de planerade åtgärderna i ett tidigt skede ska få möjlighet att lämna synpunkter och bidra med information.

Då verksamhetsutövaren bedömer att betydande miljöpåverkan kan antas, hålls inget separat undersökningssamråd. Eftersom den bedömningen görs samråds det med en utökad samråds krets och en omfattande miljökonsekvensbeskrivning tas fram och lämnas in till mark- och miljödomstolen tillsammans med tillståndsansökan.

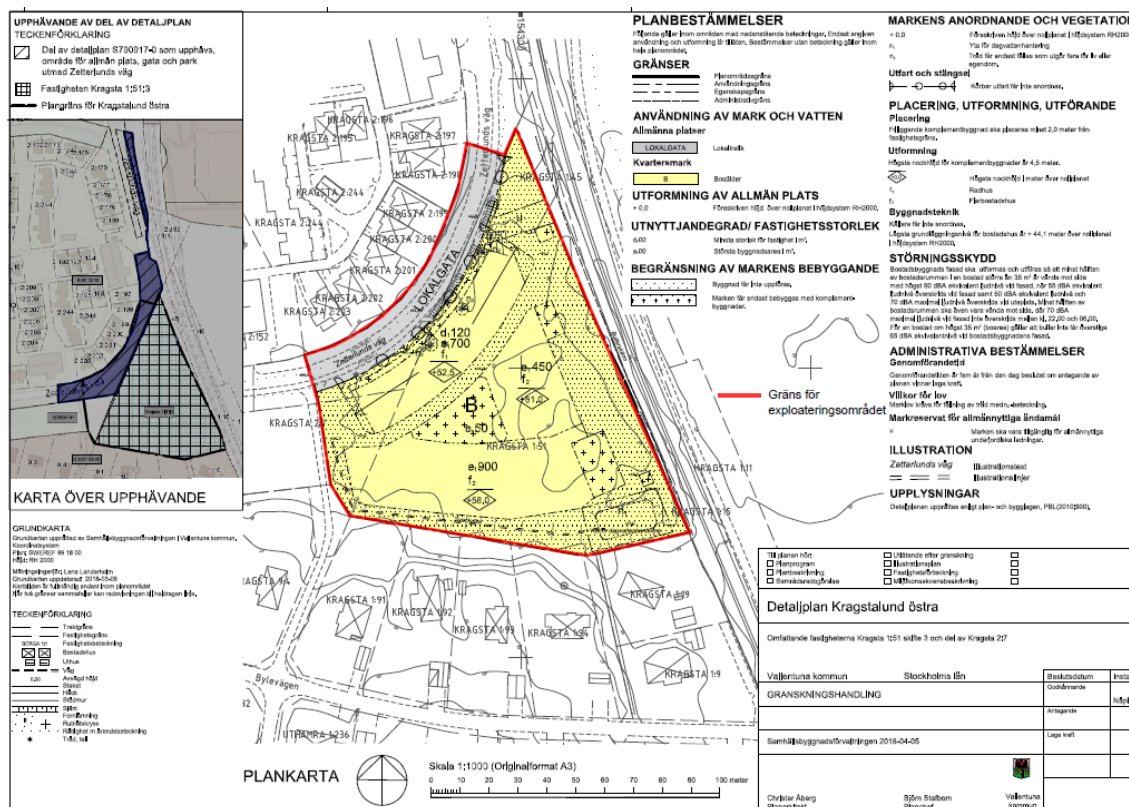
2 Administrativa uppgifter

Sökande:	Kragsta Park AB
Postadress:	c/o Reiton AB Ordenstrappan 1 114 30 Stockholm
Kontaktperson:	Maria Berg Lissel, Structor Miljöbyrå Stockholm AB
Telefon:	070-693 44 70
E-post:	maria.berg.lissel@structor.se

3 Planprocess

En planprocess pågår för upprättande av en ny detaljplan för del av Kragsta 1:51 och 2:7. Detaljplanen var föremål för samråd under hösten 2017. Enligt planförslaget utgörs markanvändningen av kvartersmark (bostäder) samt allmän mark (naturområde och lokal gata), se bilaga B. Planen har varit utställd för granskning under maj – juni 2018 och förmodas kunna antas av kommunfullmäktige under hösten 2018.

Observera att det nu aktuella avgränsningssamrådet rör grävning, schaktning och utfyllnad i vattenområde samt anläggande av en dagvattendamm. För frågor kopplade till den förändrade markanvändningen, det vill säga anläggandet av bostäder och allmän mark i området, hänvisas till planprocessen.

Figur 1. Figuren visar föreslagen detaljplan för Kragstalund Östra.

4 Lokalisering och beskrivning av området

Det aktuella området utgörs av ett mindre skogsmarksområde som ligger ca 300 meter söder om Roslagsbanans station Kragstalund, mellan två befintliga bostadsområden. (se figur 2). Området avgränsas i norr av Zetterlunds väg och i öster av Roslagsbanan. Området består av skog med inslag av olika typer av våtmarker (se figur 3). Planförslaget innebär att våtmarksmiljöer (cirka 7 300 m²) tas i anspråk, vilket generellt är en värdefull naturtyp.

Direkt öster om Roslagsbanan ligger Byle mosse som är en för Stockholmsområdet ovanlig typ av våtmark med ett högt vegetationshistoriskt och naturpedagogiskt värde. Delar av mossen har nyligen avverkats.

Den del av planområdet som ligger närmast Roslagsbanan består av en igenväxande, glest trädbevuxen våtmark. Våtmarken fortsätter öster om Roslagsbanan där den har sin huvudsakliga utbredning. I väster övergår våtmarken till en sumpskog som utgörs av barrblandskog. Kring sumpskogen ligger en bård med barrblandskog på frisk mark som domineras av blåbärsris i fältskiktet. Skogen är relativt ung och ett stort inslag av lövträd finns i området. Några enstaka gamla tallar växer i den norra delen av området.

Geologiskt har huvudparten av området en jordlagerföljd som består av torv på lera alternativt gyttna på sand på morän på berg. Torvens mäktighet är ca 0-1,5 meter och lerans mäktighet är ca 0-2 meter. I den nordvästra delen förekommer ytnära berg under ett moränlager av varierande mäktighet.

Vattenområdet i området har tidigare hängt ihop med Byle mosse, öster om Roslagsbanan. Då järnvägen anlades skars dock vattenområdet av då banvallen byggdes. Det finns en dagvattenrumma genom banvallen i den södra delen av området, men den ligger något högre än

marknivån i det nu aktuella området. Detta innebär att området väster om järnvägen inte längre har någon hydrologisk koppling till mossen, vilket medför att ytvatten förekommer under stor del av året i den lägsta delen området mot järnvägen.

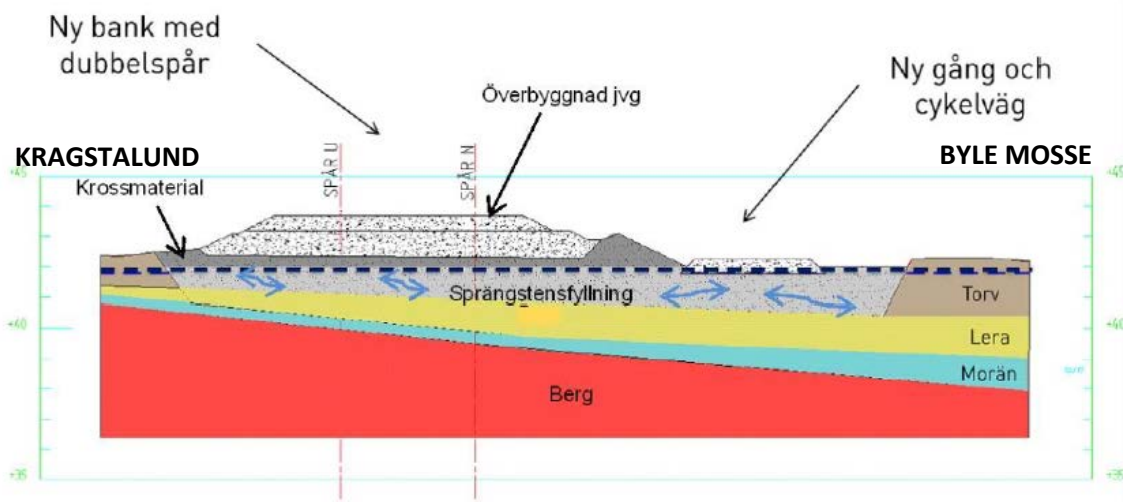
Figur 2. Översiktskarta med ungefärligt läge för planområdet Kragstalund Östra (Källa: Eniro) © Lantmäteriet/Metria

Figur 3. Vattenområden inom det område som är aktuellt att bebygga. Område 1 utgör våtmark, område 2 och 4 utgör båda fuktskog, blandskog.

4.1 Angränsande projekt

Roslagsbanan kommer att byggas ut och bli dubbelspårig mellan Täby Kyrkby och Kragstalund. Det nya spåret placeras öster om befintligt spår förbi fastigheten. I samband med utbyggnaden avser SL även att byta ut befintlig banvall (som idag skär av den ursprungliga mossen) och schakta ur underliggande torv och lera för att förbättra banvallens stabilitet och förbättra det hydrologiska sambandet för ytvatten mellan planområdet och dagens Byle mosse. Torven och en del av leran planeras ersättas med sprängstensfyllning och krossmaterial vilka är mer permeabla än torven och leran. Nuvarande problem med instängt ytvatten inom planområdets östra del kommer med anledning av ovanstående att försvinna. SL avser även att förse den aktuella sträckan med bullerskyddsplank som skydd för bebyggelsen utmed sträckan.

Figur 4. Roslagsbanans banvall efter ombyggnaden. (Utdrag ur SL:s järnvägsplan)

4.2 Naturmiljö

En naturvärdesinventering har utförts av Ekologigruppen AB med tillägg om att särskilt beskriva vattenområden (Bilaga C). Som tidigare nämnts uppskattas ca 7300 m² av området utgöras av olika våtmarkstyper. Inga Natura 2000-områden eller andra skyddade områden finns i eller nära det aktuella området.

Naturvärdena i området bedöms vara låga (naturvärdesklass 4 på en fyrgradig skala). I den norra delen finns några tallar som bedöms vara värda att ta hänsyn till vid exploateringen. De fuktiga och våta områdena bedöms ha ett visst naturvärde. Genom att skogsområdet är så smalt och ligger inklämt mellan bostadsområden är bedömningen att området inte utgör någon viktigare spridningslänk. Skogsmarken består i stor utsträckning av igenväxningsvegetation. Ett mindre antal tallar pekades ut som bevarandevärda. Av dessa kommer ungefär hälften att kunna sparas enligt detaljplaneförslaget. Inga rödlistade arter hittades vid inventeringen inte heller några signal- eller indikatorarter.

I samrådet angående detaljplanen har det dock uppmärksamats att det finns en talticka på en av de större tallarna. Arten klassas som nära hotad (NT) på den rödlista som presenteras av artdatabanken. Detta är det lägsta steget i rödlistan och betecknar arter som är nära att uppfylla kriterierna för att vara "sårbara".

5 Planerad vattenverksamhet

För att byggbara ytor ska kunna iordningställas krävs att det finns en stabil grund samtidigt som dagvatten måste ges en möjlighet att avrinna utan att orsaka problem. För detta ändamål behöver både schakt- och fyllningsarbeten ske inom området.

Hela det vattenområde som finns i området kommer behöva fyllas ut (se figur 3). Den sammanlagda ytan för detta område är, som nämnts, ca 7 300 m². Nedan följer en sammanfattande beskrivning av genomförandet. En mer detaljerad beskrivning återfinns i Bilaga A - Utförande PM geoteknik.

Arbetet i vattenområdet kommer att ske genom att torv och lera schaktas bort ner till moränlagret. Uppskattningsvis kommer ca 8 000 m³ (löst mått) torv och lera schaktas bort. Efter att sättningsbenäget material schaktats bort kommer området att fyllas upp med olika fraktioner av stenkross upp till önskad höjd för byggbar mark. Totalt kommer ca 15 000 m³ (löst mått) fyllnadsmassor att användas för att fylla ut vattenområdet. Fyllnadsmassorna kommer behöva transporteras till området genom att det inte finns någon större mängd berg att nyttogöra i området. Transporter till och från området kommer att gå via Zetterlunds väg, Bylevägen och Stockholmsvägen.

En liten del av området består av berg i dagen, som behöver sprängas plant. Det bortsprängda berget transporteras bort från området eftersom det inte har rätt fraktioner för utfyllnaden. För att undvika risk för påverkan på Roslagsbanan kommer en spont att slås i en del av det planområde som gränsar mot banvallen. För preliminära plan- och sektionssritningar, se bilaga D och E.

Beskrivningen av vattenverksamheten enligt ovan är preliminär. Utförandet kommer att beslutas i detalj i samband med den kommande entreprenaden, där ytterligare anpassning kommer att ske med hänsyn till valda arbetsmetoder och rådande förhållanden.

6 Miljökonsekvenser

En MKB kommer att tas fram och bifogas ansökan. I MKB:n beskrivs planerad verksamhet, platsförutsättningar, miljökonsekvenser och behov av skyddsåtgärder. I MKB:n beskrivs även ett nollalternativ, det vill säga trolig utveckling och miljökonsekvenser om den planerade verksamheten inte genomförs. Projektets miljökonsekvenser beskrivs kortfattat nedan. Beskrivningen kommer att utvecklas i MKB:n. Ett utkast till MKB-struktur bifogas i bilaga F.

6.1 Naturmiljö

Den planerade vattenverksamheten innebär att skogsklädd naturmark och vattenområden/våtmark påverkas genom att området görs om till mark för bostäder och allmänna ytor. Omkring 7 300 m² våtmark kommer att schaktas och fyllas ut till önskad byggbara höjd. Åtgärderna innebär att andelen naturmark i närområdet minskar och våtmark tas i anspråk. En naturvärdesinventering (se bilaga C) har genomförts för planområdet vilken visade att det inte finns några höga naturvärden eller särskilt skyddsvärda arter inom planområdet. Planområdet är också av mindre värde som spridningsstråk. En talticka har påträffats på en tall som kommer att avverkas. Ett antal av andra äldre tallar, som utpekats som skyddsvärda, kommer att sparas. De föreslagna vattenverksamheterna bedöms därför ge upphov till små negativa konsekvenser för naturmiljön.

6.1.1 Byle mosse

En utökad utredning har utförts vad gäller påverkan på Byle mosse från närsaltsläckage och ändrade vattenflöden från området, se bilaga I – Bedömning närsaltsbelastning Byle mosse. Utredningen visar på att tillskottet av närsalter från planområdet kommer att bli litet i

sammanhanget. Mossen är sedan länge påverkad av utdikning och närliggande bebyggelse och det gör att den eventuella påverkan som kan komma från östra Kragstalund inte kommer att vara urskiljbar från den påverkan som redan skett och som sker idag.

Att god hydrologisk kontakt mellan planområdet och Byle mosse återställs bedöms vara positivt för mossen genom att tillrinningen ökar. I utredningen har bedömningen också gjorts att det ökade tillflödet av vatten som tillkommer från planområdet när marken under Roslagsbanan görs genomsläpplig, troligtvis är mer positivt för mossen än vad den aktuella ökningen av närsalter är negativt.

Svackdiken och en dagvattendamm för rening och fördröjning av dagvattnet finns markerade i detaljplanens karta. Syftet med dessa är att rena och fördröja dagvattnet så att det får möjlighet att infiltrera i marken. I miljökonsekvensbeskrivningen som ingår i ansökningshandlingarna kommer det att utredas om dessa åtgärder är tillräckliga med avseende på potentiell påverkan på naturmiljö och vattenmiljö. Nuvarande bedömning är att de aktuella vattenverksamheterna bedöms ge små negativa konsekvenser för mossen i form av närsaltstillskottet samt små positiva konsekvenser för mossen i form av en förbättrad tillrinning av vatten.

6.2 Yt- och grundvatten

Som nämnts ovan består stora delar (ca 7300 m²) av planområdet av ett ytvattenområde i form av en våtmark. Denna är en rest av Byle mosse som skurits av då Roslagsbanan byggdes. Bristen på hydrologisk förbindelse gör att det idag ofta står vatten ovan markytan vilket till stor del är orsaken till att våtmarksmiljöer skapats i området.

Realiseringen av detaljplanen innebär att hela våtmarksområdet väster om Roslagsbanan kommer att tas i anspråk. För att undvika sättningar kommer organiskt material och lera att schaktas ut och ersätta med stenkross, så som beskrivs i avsnitt 5. Genom att stenkrossmaterialet har en högre porositet än det material som schaktas ut så blir den vattenhållande förmågan i marken högre.

Då Roslagsbanan byggs om kommer dagens problem med instängt vatten inom Kragstalund att försvinna genom att den hydrologiska förbindelsen mellan Kragstalund och Byle mosse återställs. Tillrinningen av vatten från planområdet till Byle mosse kommer då att förbättras.

Planområdet ligger lågt jämfört med omkring liggande mark. För att undvika översvämning kommer planbestämmelser om lägsta grundläggningsnivå tas fram arbetet med detaljplanen. Denna nivå utgör även den nivå till vilken utfyllnad kommer att ske i samband med realiseringen av detaljplanen.

6.3 Miljökvalitetsnormer för vatten

Området ingår i Vallentunasjöns avrinningsområde. Följande miljökvalitetsnormer har enligt VISS fastställts för Vallentunasjön. Ekologisk status i förvaltningscykel 2 (2010-2016) är klassad till otillfredsställande, kvalitetskravet är god ekologisk status till 2027. Tidsfristen för god ekologisk status har förlängts till år 2027 på grund av orimliga kostnader för att vidta de åtgärder som krävs för att uppnå god ekologisk status till år 2021. Påverkanskällorna är i huvudsak jordbruk, urban markanvändning och enskilda avlopp. Den kemiska ytvattenstatusen klassades i förlängningen av förvaltningscykel 2 till ”uppnår ej god” och kvalitetskravet är god kemisk status.

Inom planområdet anläggs ytliga dagvattenanläggningar, exempelvis svackdiken och en renings/fördröjningsdamm, som en del av de åtgärder som planeras för att rena det dagvatten som genereras i området. se vidare i PM Dagvattenutredning, bilaga D. Efter rening kommer dagvattnet att ledas till primärrecipienten som är grundvattenmagasinet under planområdet. I grundvattenmagasinet sker sedan ytterligare rening innan vattnet når Byle mosse och till slut Vallentunasjön. Sträckan från Byle mosse till Vallentuna sjön uppskattas vara ca 2 km.

Anläggningsarbeten och transporter kommer att ge upphov till vibrationer och utsläpp till luft. Risk för utsläpp till vatten kommer också att föreligga under anläggningsskedet i och med hantering av drivmedel och andra kemikalier samt arbetsfordonens rörelser i området.

6.5 Transporter

Transporter förväntas ge upphov till vibrationer, buller och utsläpp till luft. Under byggtiden kommer transporter ske av framför allt jord- och schaktmassor från området och fyllningsmassor till området. Transporterna kommer att gå via Zetterlunds väg, Bylevägen och Stockholmsvägen. Projektet förväntas generera ca 30 lastbilstransporter i vardera riktningen per dygn, totalt ca 1200 transporter.

6.6 Föroreningar i mark

Det har inte tidigare bedrivits någon verksamhet i området eller dess närhet. Det förväntas därför inte finnas några föroreningar i marken inom området.

6.7 Kulturmiljö

Fastigheten består av orörd naturmark, det finns inga kända kulturhistoriska lämningar eller fornminnen finns inom fastigheten och inga sådana förväntas finnas där. Om något sådan skulle dyka upp i anläggningsskedet kontaktas tillsynsmyndigheten omedelbart.

7 Samråd

I tidigt skede hölls ett avgränsningssamrådsmöte med Länsstyrelsen och kommunens miljöavdelning där projektets möjliga miljöpåverkan diskuterades liksom avgränsningen av MKB:n.

Det aktuella området ligger helt inom ett område där Kragsta Park AB har rådighet att utföra vattenverksamhet och anlägga dagvattenanläggning. I nära anslutning till området finns bostäder och Roslagsbanan. Kragsta Park AB samråder därför särskilt med boende som bor nära arbetsområdet och med SL.

Ett avgränsningssamråd hölls den 21 augusti 2018 genom ett annonserat allmänt samrådsmöte dit särskilt berörda närboende bjöds in särskilt via brev. Skriftligt samråd skedde samtidigt med SL och övriga myndigheter och organisationer som antas kunna bli berörda.

Det nu aktuella samrådet görs för att komplettera det som hölls i augusti. Syftet är att kommunicera verksamhetsutövarens egen bedömning om huruvida åtgärden kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Samrådstiden pågår från fredagen den 28 september till och med fredagen den 19 oktober 2018, det vill säga tre veckor.

8 Kontakt

För ytterligare information eller synpunkter kontakta Maria Berg Lissel, projektledare för tillståndsansökan, enligt nedan.

Maria Berg Lissel, Structor Miljöbyrå Stockholm AB

E-post: maria.berg.lissel@structor.se

Telefon: 070-693 44 70

9 Bilagor

Bilaga A	Genomförandebeskrivning/tekniskt PM
Bilaga B	Föreslagen detaljplan för del av Kragsta 1:51
Bilaga C	Naturvärdesinventering
Bilaga D	Dagvattenutredning
Bilaga E	Planritning
Bilaga F	Sektionsritningar
Bilaga G	MKB-struktur
Bilaga H	Buller under byggtiden
Bilaga I	Bedömning närsaltsbelastning Byle Mosse